1852. No. 19.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

VRIJDAG, 5 MAART.

Deze Courant kost in het ½ jaar *f* 1-60, buiten Assen vrachtvrij *f* 1-75; de advertentiën van 1-5 regels *f* 1 en voor iederen regel meer 15 cent bij elke plaatsing, behalve 35 cent zegelregt. — Boekaankondigingen 20 pct. rabat. — NB. Advertentien voor de 1e bladz. kunnen Maandags en Donderdags uiterlijk tot 6, die voor de 4e bl. tot 10 ure 's avonds aangenomen worden.

De MINISTER VAN FINANCIEN,

In ervaring gekomen zijnde, dat de advertentie, voorkomende onder no. 7132 van de nieuwe Rotterdammer Courant van den 1 December 1851 no 326, houdende aanvrage tot het bekomen van Agenten, zoo het heet, in eene gevestigde zaak, welke zoowel in Steden als ten platten Lande waargenomen kan worden onder adres aan het bureau der voornoemde Courant, afkomstig is van het zich noemende *Hoofdbestuur der Industrie-compagnie gevestigd te Hamburg*, met het doel, om de personen welke het Agentschap aannemen te belasten met de plaatsing hier te Lande van de loten eener aan die Industriecompagnie verbondene Loterij van Fabriekgoederen; en aangezien werkelijk reeds ingezetenen door voorgespiegelde voordeelen verlokt, zich in strijd met de wet met dat Agentschap hebben ingelaten en deswege tot de bij de wet bedreigde straffen zijn veroordeeld;

WAARSCHUWT, bij deze de Ingezetenen om zich te onthouden van alle Agentschap voor buitenlandsche loterijen, van welken aard ook aangezien het collecteren of doen collecteren, directelijk of indirectelijk, onder welke benaming ook; voor loterijen buiten 's lands aangelegd, zelfs het doen uitgeven of verspreiden van eenige berigten, plans of advertentien van zoodanige vreemde loterijen, bij de wet van den 22 Julij 1814 (Staatsblad no. 1) op de daarbij bedreigde geldboete of gevangenisstraf is verboden, zijnde bij diezelfde wet bepaald, dat, ingeval van overtreding, ⅓ van de opteleggen boete zal komen ten voordeele van den aanbrenger en ⅓ ten voordeele van de algemeene armen der plaats, daar de Calange geschiedt.

's Gravenhage, den 20 *Februarij* 1852.

De Minister voornoemd,
(*get.*) VAN BOSSE.

Voor Copij Conform,
De Secretaris Generaal bij het Ministerie van Financien,
HOIJTEMA.

GEDEPUTEERDE STATEN der Provincie DRENTHE,

Gelet op den inhoud van art. 73 der wet van 4 Julij 1850 (Staatsblad no. 37.);

Noodigen bij dezen de inwoners van deze Provincie uit, om, zoo zij elders dan in de Gemeente hunner inwoning in de Rijks directe belastingen, zoo in opcenten als in hoofdsom zijn aangeslagen tot een bedrag, hetwelk, gevoegd bij dat van hunnen aanslag in de gemeente hunner inwoning, meer dan *f* 200 beloopt, daarvan ten spoedigste, immers vóór den eersten April aanstaande, aan den Voorzitter van den Raad hunner gemeente te doen blijken.

Assen, 17 *Feb.* 1852.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
De Voorzitter,
DE VOS VAN STEENWIJK.
De Griffier,
W. H. HOFSTEDE.

De Arrondissements Betaalmeester te Assen, brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat, gedurende den loop dezer maand, ten zijnen kantore zullen worden uitbetaald de TRACTEMENTEN over het 1e kwartaal dezes jaars, aankomende de Ambtenaren van het Provinciaal Bestuur, de Regterlijke Ambtenaren en die van den Waterstaat, de Leeraren der Hervormde Eeredienst, enz., de Pastoors der Roomsch Catholijke Eeredienst en de Onderwijzers der Lagere Scholen; terwijl de tractementen der Ambtenaren, buiten de Hoofdplaats woonachtig, mede, gedurende den loop dezer maand, bij de respectieve Heeren Ontvangers der Directe Belastingen betaalbaar zijn gesteld.

Assen, 4 *Maart* 1852. H. J. OOSTING.

De Arrondissements Betaalmeester te Assen, brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat, gedurende deze maand en de maanden April en Mei dezes jaars, ten zijnen kantore worden uitbetaald de LIJFRENTEN ten laste van den Staat over het jaar, verschenen 1 Januarij 1852.

Assen, 4 *Maart* 1852. H. J. OOSTING.

Nederland.

5 *Maart.* In de zitting van de Eerste Kamer van 1 dezer zijn het wetsontwerp tot uitvoering van art. 8 der wet van 30 Mei 1847 (regten van in- en uitvoer op de granen) met 30 tegen 3 stemmen, en dat tot regeling van door den militairen strafregter uitgesproken veroordeelingen bij herhaling van misdaad, met algemeene stemmen aangenomen.

— De commissie van rapporteurs der Tweede Kamer heeft met 3 tegen 2 stemmen verklaard, dat zij *geene* vrijheid vindt, om de aanneming van het ontwerp van wet, strekkende tot het heffen eener belasting op de renten, zoo als het is liggende, aan te raden.

— Eene vriendelijke hand stelt de *Delftsche Courant* in staat, nopens de expeditie in het Palembangsche, het volgende mede te deelen: Bij een der gevechten, onder aanvoering van den majoor *Pison* geleverd, hebben de 2de luitenant *Bloem*, de fourier *Warmelo* en een flankeur zich heldhaftig onderscheiden, door het eerst eene vijandelijke benting te beklimmen en de Nederlandsche vlag daar te planten. Bij een ander gevecht werden de luitenants *Scheepens* en *Wenniger* zwaar gewond. Laatstgenoemde is aan de gevolgen zijner wonden bezweken. Te Palembang werd aan zijn stoffelijk overschot de laatste eer bewezen. Van tijd tot tijd ontving men de zoo noodige versterking van troepen. Tot dat einde werden in de maand December ll. 200 man van het 5de bataillon infanterie uit Java naar Sumatra gedirigeerd. De zaak was nog tot geen gewenscht einde gebragt, de opstand begon zich te vertakken. In het begin van de maand April aanstaande is de termijn verstreken, die de luitenant-kolonel *de Brauw* aan de hoofden van het district Ampat-Lawang gesteld heeft, om zich te onderwerpen, en aan de bepaalde voorwaarden te gehoorzamen. Bij gebreke hiervan, zou men onmiddellijk er toe overgaan, met eene sterke kolonne genoemd district binnen te rukken.

— Men verneemt, dat twee grootvorsten van Rusland eerlang ons land zullen bezoeken.

4 *Maart.* De Koning is gisteren te 12½ uur met Prins *Hendrik* en H D. gevolg te Amsterdam gearriveerd en door de menigte hartelijk begroet. De Koning zou het gewoon bezoek aan de hoofdstad dit jaar vervroegd hebben, om eene reis, die H.D. in deze maand naar de noordelijke Provincien des Rijks denkt te doen.

— De Eerste Kamer heeft in hare zitting van gisteren het ontwerp van wet tot amortisatie van schuld over 1851, zoodanig als het door de Tweede Kamer geamendeerd was, met 30 tegen 4 stemmen verworpen.

Buitenland.

5 *Maart.* Altijd loopen er te Parijs nog geruchten van de op handen zijnde uitroeping van het Fransche Keizerrijk. De President heeft veel zorgen en werkt onvermoeid, trouwens hij dorst naar *daden* en ziet bergen van beletselen . die zich tegen de uitvoering daarvan verzetten. „*Louis Napoleon*" zegt een zijner vertrouwden, de gelukkige ondernemer van een coup d'état, de verdelger van het roode oproerspook, de toekomende Keizer, de hoop der soldatenheerschappij, leidt een kommervol leven. Soms zit hij geheele nachten voor den lessenaar, en veelal is hij stil en in zich zelven gekeerd. Wat zijn" zoo eindigt hij „alle Keizerskroonen der wereld, als men zich niet gerust gevoelt tusschen zijne vier muren!" — De Koningin van Spanje heeft den Schouwburg bezocht en is daar met veel gejuich ontvangen. Zij heeft aan de kerk van Atocha, als offer van dankbaarheid aan de heilige maagd, behalve het prachtige costuum ook de edelgesteenten vereerd, welke zij droeg, toen de moordaanslag op haar leven werd gewaagd; in den mantel zijn de sporen der verwonding zigtbaar, en ook ziet

men bloedvlekken op het hermelijn. — Volgens geruchten zouden eenige personen van het Huis des Konings verwijderd worden en zou dat in verband slaan met den moordaanslag op de Koningin. — De verklaring van den nieuwen voorzitter van het Engelsch Ministerie, dat hij wel een inkomend regt op de granen voor wenschelijk achtte, maar zou afwachten, wat de natie ten dezen verlangt, heeft onder de voorstanders van handelsvrijheid algemeen gerustheid veroorzaakt. — De dagbladen van Petersburg deelen uitvoerige berigten mede nopens den veldtogt in den Caucasus. Den 7 Januarij heeft een Russisch korps, onder bevel van den prins *Baratinki*, eene overwinning op de bergbewoners, onder aanvoering van *Schamil*, behaald. Dat korps is de Argan overgetrokken, heeft 2 dorpen verbrand en den vijand verstrooid. — Uit een artikel in den Engelschen *Times* over den accijns op papier en de zegelregten, blijkt, dat dit blad dagelijks 60 p.st. (*f* 720) aan accijns en jaarlijks 70,000 p.st. (*f* 840,000) aan zegelregten betaalt.

4 *Maart.* Per telegraaf berigt men, dat te Parijs in 7 van de 9 kiesdistricten de kandidaten van de Regering gekozen zijn. In het 4e en 5e kiesdistrict is de stemming niet geldig, in het eerste had de regeringskandidaat eene groote meerderheid, in het andere kampte dezelve met die der oppositie. De kiezers zijn in grooter getal opgekomen dan men eerst dacht, maar dat is mede toe te schrijven aan een brief, door de maires aan allen, die van hun stemregt geen gebruik maakten, gerigt. Daarin werd gezegd, dat de tijd der verkiezingen 14 dagen zou verlengd worden, als er geen genoegzaam aantal stemmen op de kandidaten werd uitgebragt en op de gevaren gewezen, die zulk verwijl medebragt. Die dus niet durfden stemmen, zijn er half toe gedwongen, hoezeer dan hunne keuze ook vrij moge zijn. Men zegt zelfs, dat de brievenbestellers 80.000 stembiljetten aan hen bragten, die zelfs de moeite niet hadden genomen, om die te halen.

Verkorte berigten.

5 *Maart.* In het jaar 1851 zijn te Harderwijk o.a. aangebragt: 18,000 pond tabak en 15,300 stuks schelvisschen, terwijl van daar per beurtschepen naar Amsterdam werden verzonden 82,500 pond roggenbrood en 20,000 stuks vinken. — Men meldt, dat de visscherij met de netten, sedert de laatste dagen, te Scheveningen vrij gunstige uitkomsten oplevert. De groote armoede, door den stilstand der beug- of hoekwantvisscherij geheerscht hebbende, is dan ook geweken. — Z. M. heeft aan den bootsman *C. Dilo*, aan den Helder, voor zijn moedig gedrag bij de redding van het scheepsvolk van de *Gesina Jantina*, in Januarij jl., de gouden medaille en eene gratificatie van *f* 100 geschonken. — Den 2 dezer is voor het Hof van N.-Holland de zaak behandeld van *G.* en *J. Putting* en *K. B. Bertrand*, beschuldigd van valschheid in omstreeksch 620 stuks geschriften van koophandel (coupons) en het des bewust gebruik maken van 237 stuks. De uitspraak is over 8 dagen bepaald. — Te Ulrum, Eenrum en Uithuizen (Groningen) maken zich een aantal huisgezinnen gereed, om in de volgende maand naar N.-Amerika te verhuizen. *(Pr. Gr. Ct.)* — Volgens officiëel te Zwolle ontvangen berigt, zal de verwachte vermeerdering van garnizoen aldaar zich bepalen tot den staf van het 3e regement; de Raad dier stad heeft daarom besloten, Burg. en Weth. te verzoeken, aan Z.Exc. den Minister van Oorlog, namens den Raad het leedwezen te kennen te geven, dat zoowel de regering als de ingezetenen dezer stad gevoelen, over het terugkomen op de eens besloten vermeerdering van garnizoen, met eerbiedig verzoek, om zoo het eenigzins kan zijn, daarin op zoodanige wijze als Z. Exc meest gepast zal oordeelen, alnog verandering te brengen, zoodat de stad Zwolle niet van de reeds bevolene en verwachte garnizoensvermeerdering verstoken blijve. — In den loop der vorige week is te Rijswijk de tuinman van de familie *Vreedenburg* overleden, nalatende ongev. *f* 100,000, gedurende zijn ongehuwd leven bijeenvergaard. Hij heeft de familie *Vreedenburg* tot universeel erfgenaam benoemd. Zijne familie ontvangt alleen zijn weekgeld gedurende eenigen tijd. Het vermogen moest, zoo was zijn stelregel, weder terugkeeren tot de bron, waaruit het gevloeid was. Hij had een hoogen ouderdom bereikt en was bekend wegens zijne zonderlinge manieren en zijne bijzondere gehechtheid aan de familie, voor wie hij meer dan een bediende geworden was. — De vermaarde kastanjeboom van de Tuilleriën te Parijs vertoont reeds blad en zal binnen weinige dagen geheel met zijn bladerdos getooid zijn. — De jongste berigten uit Perzie melden, dat de onlangs afgezette grootvizier *Mirza-Taghi-Khan* op bevel van den Schah ter dood gebragt is door eene aderlating in het bad. Zijne onmetelijke schatten zijn dadelijk door de Regering in beslag genomen. — *l'Observateur Romain* deelt 2 besluiten mede; bij het eene wordt de Jesuit *J. de Britto*, den 4 Feb. 1693 in O.-Indie overleden, door den Paus heilig verklaard, en bij het 2de erkent Z.H. twee mirakelen, in de vorige eeuw te Tivoli door den Priester *Peccatore* verrigt, welke wonderen tot heden nog voor onzeker worden gehouden. — Van Logrono (Spanje) wordt gemeld, dat aldaar in de sacristy een Priester door een anderen vermoord is. Elk van beiden wilde de eerste mis lezen; zij werden handgemeen en de een verbrijzelde den ander met een crucifix het hoofd. De overheden hebben een onderzoek omtrent dit voorval gelast, hetwelk feiten aan het licht zal brengen, die toonen, op hoe lagen trap van zedelijkheid sommige Spaansche geestelijken staan. Zelfs de pauselijke nuntius heeft, gelijk men verzekert, geklaagd, dat de intrede in den gewijden stand thans in Spanje al te gemakkelijk gemaakt wordt, en het is waarschijnlijk, dat de kerkelijke overheden krachtdadige maatregelen tegen dit kwaad zullen nemen. — Te Rennes heeft 27 Feb. *Helena Jegado*, wegens 43 vergiftigingen ter dood veroordeeld, hare straf ondergaan. Eenige uren voor het noodlottig oogenblik heeft zij al hare misdaden beleden. — 4 *Maart.* Als eene bijzonderheid mag wel worden vermeld, dat in 1850 in de gemeente Andijk, eene bevolking van 1800 zielen tellende, 62 personen geboren en 23 gestorven zijn, en in 1851 71 personen geboren en 17 gestorven, 6 doodgeborenen niet medegerekend. — Nabij het Laar (Hannover), een uur van Coevorden, is de Vechtdijk doorgebroken, waardoor veel land op ons en Hannoversch grondgebied is ondergeloopen en veel te veld staande winterrogge is bedorven. — Men schrijft uit Tilburg van 1 dezer, dat men in de omstreken aldaar reeds sedert 8 dagen druk bezig is aan het aardappelen-poten. — De handel in vette ossen is in de omstreken van Uskwerd nog zeer levendig; er worden ferme prijzen als van *f* 140-» tot *f* 175-» besteed. Een groot veehandelaar te Onderdendam, die thans elke week 33 à 34 ossen afzendt, heeft, naar men verneemt, reeds 500 stuks opgekocht, welke alle op bepaalde tijden naar Amsterdam worden verscheept. — Men meldt uit Parijs, dat ook particuliere huizen van electrische telegrafen onderling gebruik beginnen te maken; zoodat b v. twee huisgezinnen, zonder het hoekje van den haard te verlaten, een zeer aangenaam onderhoud kunnen hebben.

Assen, 5 Maart.

In den avond van 2 dezer, omstreeks half tien, zag *J. Frederiks*, arbeider te Amelte, in de nabijheid dezer stad, terwijl hij bij zijne aardappelgaten waakte, twee manspersonen met zakken op den rug den weg langs gaan. Dadelijk vermoedende, dat het dieven waren, die aardappelen gestolen hadden, hetgeen in de laatste tijden in die streken meer gebeurd was, zette hij hen achterna. Naauwelijks merkten de beide personen zulks, of zij wierpen de zakken weg en gingen op de vlugt. Toevallig echter kwam een boerenknecht van Duurse dien weg langs; deze pakte, op het geroep van *Frederiks*, een der vlugtenden aan, terwijl de andere de vervolging ontging, door zijn weg te nemen naar het Duurserdiep en zich daarin te werpen. Uit de verklaring van den aangehoudene bleek, dat hij *J. D. Stel* was genaamd en met zijn kameraad eene groote hoeveelheid aardappelen uit een gat op het erf van *J. Paas* te Anreep had gestolen; hij gaf tevens op, dat zijn kameraad gehuisvest was bij een zekeren *Stedereld*, slaapsteehouder te Rolde. Zij gingen hierop den veldwachter *Prijs* van Assen halen, die ook dadelijk, ofschoon midden in den nacht, bereid was, hen te volgen. In het huis van *Stedereld* gekomen, konden zij aanvankelijk niets vinden dan natte kleederen, maar na veel zoeken vonden zij eindelijk in het stroo van eene algemeene slaapstee, waarop andere personen sliepen, den ontvlugte verborgen, die toen opgaf genaamd te zijn *Tjeert Pater*, vioolspeler van beroep, wonende te Zevenhuizen. De ijver van den veldwachter *Prijs* verdient in dezen hoogst geprezen te worden, terwijl hieruit ook tevens blijkt, van hoeveel belang het voor de ingezetenen zelve is, der justitie de behulpzame hand te leenen in het opsporen van misdrijven.

— Als een voorbeeld van vruchtbaarheid en spoedige natuurontwikkeling onder het gevederd gedierte kunnen wij melden, dat te Schoonebeek, gemeente Dalen, zich reeds sedert 14 dagen eene klok met kiekens bevindt. De oude hen had hare jongen onmiddellijk aan den warmen schoorsteen uitgebroeid. Naar wij vernemen, hebben zij „den kop er door," en is de oude kip met hare kindertjes, in de koude, nog welvarend. *(Prov. Gr. Ct.)*

— Door den heer Commissaris des Konings in dit gewest is tot veldwachter te Dalen benoemd *J. H. Jansen*, schatter van het slagtvee aldaar.

— Ook aan het 3e gesticht te Veenhuizen zijn de pokken bij vier personen uitgebroken, terwijl de lijderesse aan deze ziekte aan het 1e gesticht is overleden.

— De voorjaarsvergadering van de Provinciale Commissie van Onderwijs in dit gewest zal den 20 April e.k. en volgende dagen gehouden worden.

— Door de Arr. Regtbank alhier zijn 3 dezer veroordeeld: *J. S.*, arbeider te Coevorden, wegens het schoppen van de huisvrouw van *S. de Jonge* aldaar, tot gevan-

genisstraf van 2 m. en *f* 8 boete; *J. K.*, boerenknecht op den Lichtenborg, gemeente Dalen, wegens het aangrijpen en verwonden van *W. Schutrup*, tot eene boete van *f* 5.

— Op de in de *Staatscourant* geplaatste lijst van nalatenschappen van onderofficieren en soldaten, in Oost-Indie overleden, die door tusschenkomst van het Departement van Koloniën kunnen ontvangen worden, komen o. a. voor die van *Geert Horing*, geboren te Assen, den 9 Mei 1849 te Padang overleden, ten bedrage van *f* 3.76½, die van *Petrus Jetter*, geb. te Coevorden, overleden bij Balie den 23 Mei 1849, ten bedrage van *f* 4.08, die van *Albert Krans*, geboren te Borger, overleden den 15 Aug. 1849 te Weltevreden, ten bedrage van *f* 0.83, die van *Jan Koelman*, geb. te Dalen, overleden den 22 Julij 1849 aan boord van het schip *Tambangan*, ten bedrage van *f* 4.75.

— Door de Eerste Kamer zijn o.a. aangenomen de wetsontwerpen, houdende naturalisatie van den heer *G. H. Amshoff* te Hoogeveen en *J van Leers* te Coevorden.

* *Smilde*, 2 *Maart*. De veendirectie alhier heeft in hare vergadering van gisteren de dagloonen voor dit jaar bepaald als volgt: *ploeggravers* 92½ cent en *omloopers* 67½ ct. per dagwerk; *waldijkers*: dubbele put *f* 5.80, enkele *f* 5.60. Van de leden *E. Tonckens* en *E. Vennik*, die dit jaar aftraden, is herkozen *E. Tonckens* en voor *E. Vennik H. de Vroome*

* *Peize*, 2 *Maart*. Een tweede geval van longziekte heeft zich voorgedaan onder het rundvee van *Pieter Hummel* te Zevenhuizen; het dier is gisteren op hooger gezag afgemaakt. Wij vernemen, dat er voor alsnog geen plan bestaat, om het overige nog gezonde vee te dooden.

* *Borger*, 3 *Maart*. Naar men verneemt, zijn in den nacht van zondag op maandag ll. aan de wed. *W. Meijering* te Buinen eene hoeveelheid aardappelen ontvreemd. Buinens ingezetenen klagen veel over soortgelijke diefstallen, welke telken jare bij hernieuwing aldaar gepleegd worden, en wenschen niets vuriger, dan dat de dader of daders dezer misdrijven mogen worden ontdekt en gestraft.

* *Beilen*, 3 *Maart*. Heden middag onstond alhier brand in een met stroo gedekt schuurtje van *L. M.* Hoezeer het al wat ontrustend begon te vlammen, was dit echter spoedig door de zamengevloeide menigte gedempt. Gelukkig dat het bij dag was en de huizen met een goeden laag sneeuw bedekt waren. Het plaatsen van een aschhoop onmiddellijk aan dit schuurtje, was hoogst waarschijnlijk de oorzaak.

* *Coevorden*, 4 *Maart*. Men verneemt, dat de heer *Bergman* alhier met de onderwijzers *Kleinenberg* en *Zoer* uit de gemeente Dwingelo in 't laatst dezer maand als onderwijzer naar de Kaap de Goede Hoop zal vertrekken. Z.E. is eenigen tijd van 't vak van onderwijzer afgeweest, heeft vrouw en vier kinderen, die natuurlijk medegaan; wij moeten het bekennen, 't is een stap, die moed vereischt.

* *Meppel*, 4 *Maart*. Vele winkeliers en bakkers zijn hier deerlijk door onderscheidene arbeiders, welke aan de werken in en om Meppel arbeiden, bedrogen. Onder voorgeven, dat ze zoogenoemde putbazen waren, hebben ze crediet verkregen en sommigen voor *f* 20-, anderen voor *f* 30- en *f* 40-, ja, zelfs enkelen voor *f* 50 en meer opgeligt. Anderen dier arbeiders hebben hier drie weken vertoefd, zonder aan het werk te zijn geweest.

* Met genoegen kunnen wij melden, dat de onderwijzer *B. Heinen* alhier het geschiedkundig schoolboek van Drenthe van den heer *Magnin* reeds in zijne school heeft ingevoerd. De heer *Magnin* heeft in eene wezentlijke behoefte voor Drenthe's jeugd voorzien. — Den 12 dezer zal te Zwartsluis de nieuwe Israëlitische Kerk worden ingewijd door Dr. *Fränkel*, onlangs gekozen rabbijn te Zwolle.

* *Dalen*, 4 *Maart*. Met genoegen vernemen wij, dat de rigting van het hoofdkanaal van af de grens van het Hoogeveen tot in de Emmerveenen, welke aan die van Zuidbarge grenzen, nu definitief is vastgesteld; zullende hetzelve den loop nemen door den brink van het dorp Zwinderen in eene regte lijn langs of nabij de grens van de gemeente Oosterhesselen, een kwartier uurs benoorden het dorp Wachtum, en verder met eene zuidoostelijke bogt, tot op ongeveer drie honderd ellen ten noorden van den Holtslootsbrug den weg tusschen Erm en den Hool in de gemeente Sleen doorsnijdende, in de Ermerveenen uitkomen; alsmede dat over de onteigening der markegronden in de gemeenten Oosterhesselen en Sleen reeds onderhandelingen zijn begonnen, welke voor het grootste gedeelte gratis zullen worden afgestaan, waarna eerlang met het graven van waterafleidingen zal worden begonnen.

Offenes Sendschreiben an seine Glaubensgenossen in den Niederlanden zur Rechtfertigung und Einigung von Dr. Jacob Fränkel, *Rabbiner. Zwolle* 1852.

Het is bekend, welligt meer dan bekend, hoe hevig de candidatuur van den talentvollen Dr. *Fränkel* uit Pommeren, als Opperrabbijn voor de provinciën Overijssel en Drenthe (*), bestreden is geworden en nog voortdurend bestreden wordt. Geestelijken en leeken hebben zijne bevoegdheid tot dit ambt niet alleen, maar ook zijne godsdienstige denkwijze met de grootste verbittering aangetast, geteekende en ongeteekende brieven van waarschuwing of aansporing tot tegenstand allerwege verspreid, zijne diplomata en twee door hem in 1850 te Zwolle uitgegevene predikatiën op eene allerongunstigste wijze beoordeeld, zijne benoeming door eene vergadering van notabelen uit de beide gewesten weten te vernietigen, zelfs buitenlandsche geestelijken in den strijd getrokken en de agreatie des Konings weten tegen te houden. Nog altijd wordt die strijd voortgezet, als dreigde die benoeming het Judaïsme in Nederland met eene volslagen vernietiging. In dien stand van zaken heeft Dr. *F.* vermeend, niet te mogen zwijgen en zich openlijk te moeten verdedigen en regtvaardigen. Krachtig en nadrukkelijk heeft hij door dit Sendschreiben op alles geantwoord, wat hem van alle kanten ten laste werd gelegd. Met genoegen hebben wij deze brochure gelezen, waarin de schrijver zich doet kennen als een man van beschaving, van hoogst wetenschappelijke vorming en veelzijdige bekwaamheid. Uit het kort maar zaakrijk onderzoek naar de geschiedenis der Rabbijnsche diplomata blijkt duidelijk zijne diepe kennis in de Thalmudische en andere godgeleerde werken, terwijl al zijne woorden ware vroomheid en zuivere zedelijkheid ademen. Zijne regtvaardiging is, naar onze zienswijze, ook in een godgeleerd opzigt volkomen gelukt, en wij gelooven niet, dat de Rabbinale commissie, die, na onderzoek zijner Semichoth, tot niet-toelating geadviseerd heeft, de in deze brochure voorkomende stellingen en argumenten gemakkelijk zal kunnen wederleggen. De toon der verdediging is soms scherp en wrevelig; niet altijd heeft Dr. *F.* zich gematigd en bedaard verdedigd, dikwijls ontaardt zijne regtvaardiging in bitteren spot Maar, wanneer men in aanmerking neemt, hoe zwaar hij beschuldigd, hoe rusteloos hij vervolgd en hoe onverdiend hij aangevallen wordt, wanneer men overweegt, dat zelfs geestelijken zich niet ontzien, hunne banbliksems naar hem, den vreemdeling, den onbekende te slingeren; wanneer men bedenkt, dat hij zelfs op den kansel, op die plaats van liefde en verzoening! voor een *Pharao* wordt uitgekreten (zie de *Drentsche Courant* van 30 Januarij 1852 no. 9) in een huis, aan den God des vredes en der verdraagzaamheid gewijd; wanneer men eindelijk overweegt, dat niets, zelfs de godsdienst niet, onbeproefd wordt gelaten, om hem, wien geene andere misdaad aankleeft, dan misschien niet streng regtzinnig te zijn, zedelijk te vernietigen, dan kan men zijne diepe verontwaardiging beseffen, en hem zijn bitteren toon niet euvel duiden.

Wij bevelen overigens deze brochure allen aan, die den Rabbijn *Fränkel* ook in zijn vroeger leven willen leeren kennen, en zijn innig overtuigd, dat de edeldenkende na voleindigde lezing, met ons de hoop zal voeden, dat 's Konings agreatie spoedig het zegel zal drukken op zijne tweede benoeming, opdat aan Overijssel in het bijzonder, en aan Neêrlands Israël, in het algemeen, een herder worde gegeven, die kunde met regtschapenheid, talent met godsvrucht paart.

Assen. S.

(*) Thans bij een Kon. besl. gescheiden, welk besluit in ons oog *ontijdig* is, vermits de vergadering, ter reorganisatie van het Isr. kerkgenootschap, hare taak nog niet heeft volbragt. Elke inmenging der Regering in de Isr. aangelegenheden is, zoolang die reorganisatie haar beslag niet heeft verkregen, belemmerend en ontijdig.

Getrouwd:

Mr. S. HELLINGA TONCKENS

met

H. HUIZINGH.

Exloo den 26 *Februarij* 1852.

Peest, 2 *Maart* 1852. Heden overleed in den ouderdom van bijna 87 jaren, onze geliefde moeder en behuwd-moeder, *Roelofje Gerrits Mulder*, weduwe *H. Arends*.

R. ARENDS.
E. PELINCK.

Eenige kennisgeving.

Burgemeester & Wethouders der Gemeente Assen, maken bekend, dat op dingsdag den 9 Maart eerskomende, des middags te 12 uren, in het Stadshuis zal worden aanbesteed:

1°. **Het VERTIMMEREN van een gedeelte van het voormalige Gemeentehuis tot Kazerne.**

2°. **Het gewoon onderhoud over 1852**
a. **Van eenige panden in de waterlossingen in deze Gemeente;**
b. **Van het Stadsbosch en Brink enz.;**

& c. Der gemeentelijke gebouwen en eenige andere werken.

Alles overeenkomstig voorwaarden en bestekken, die ter Secretarie der Gemeente ter inzage zullen voorliggen van af vrijdag den 5 dezer maand tot aan den dag der aanbesteding.

Assen, den 1 *Maart* 1852.

De Burgemeester,
G. P. SERVATIUS, *l.B.*
De Secretaris,
KIJMMELL.

N.B. *Bij abuis is onder deze annonce in het vorig nummer de naam van den Heer* Vos *in plaats van den Heer* SERVATIUS *gesteld.*

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente ASSEN, brengen bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat op Woensdag den 24 Maart eerstkomende, des voordemiddags ten 10 ure te beginnen, overeenkomstig Art. 17 van het Reglement op de BANK VAN LEENING te Assen, in het Logement van *Albert Hofste* aldaar, publiek zullen worden verkocht de **PANDEN,** welke op den 1 Januarij j.l. reeds één jaar *onafgelost* in beleening geweest zijn.

De panden zijn aldaar op dien dag, des morgens van 9 tot 10 uren, te bezien.

En zal deze worden opgenomen in de *Drentsche Courant* en afgelezen en aangeslagen.

Assen, 1 *Maart* 1852.

Burgemeester en Wethouders voorn.,
G. P. SERVATIUS, *L.B.*
Van wege Dezelve,
KIJMMELL.

De Crediteuren van de onder beneficie van inventaris aanvaarde nalatenschappen van wijlen *Hendrik Woltman de Jonge*, in leven bakker, en vrouw *Lina Roemer*, echtelieden, gewoond hebbende en overleden te Smilde, worden opgeroepen, om te verschijnen op donderdag den elfden Maart aanstaande, des middags ten 3 uren in de zaal van J. B. Schut te Assen, ten einde alsdan te ontvangen en aan te hooren de **REKENING EN VERANTWOORDING,** welke de beneficiaire erfgenamen alsdan zullen doen en ten einde alsdan tevens te ontvangen de procenten, die, blijkens die Rekening en Verantwoording, aan ieder Crediteur naar evenredigheid zullen blijken toe te komen en kunnen worden uitgekeerd.

Assen den 23 *Februarij* 1852.

Mr. L. OLDENHUIS GRATAMA.
Procureur.

☞ Op zeer aannemelijke voorwaarden uit de hand te koop bij den ondergeteekende: **TWEE HUISPLAATSEN,** gelegen naast *Otte Brunsting* te Assen.— Voorts vraagt de ondergeteekende: een **COMPAGNON,** om gezamenlijk de eene of andere affaire te beginnen in deszelfs nieuw te bouwen woning, gelegen op eene der schoonste standen van Assen, en voor alles geschikt. — Bij voorkeur: een jong persoon van goeden huize uit Assen of uit de Provincie Drenthe.

J. J. MULDER,
Deurwaarder.

Houtverkooping

in het STADSBOSCH. Op maandag den 8 Maart 1852, des morgens om 9 uur te beginnen, zal ter verkoop worden aangeboden een groot aantal gekapte **FIJNE DENNEN** en diverse perceelen **BRANDHOUT** en **ERWTENRIJS.**

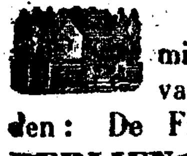

Op maandag den 8 Maart 1852, des middags te 12 uur, zal, in het logement van *Joh. Wind* te Smilde, gehouden worden: De FINALE VEILING van **HUIS** en **LANDERIJEN** van *Jannes Nuis* en *Hendrikje van Veen* op de Scheid, aan de Witte Wijk, onder de Smilde.

H. H. VAN LIER.

Op dingsdag den 9 Maart 1852, des avonds te 7 ure, in de zaal van *J. B. Schut* te Assen, zullen gehouden worden: De FINALE VEILINGEN van de **LANDERIJEN** aan de Hoofdvaart & Asserwijk en van de **LANDERIJEN** te Smilde, tusschen de Witterweg en Duikersloot, van den Heer *N. G. Servatius* te Assen;

En van het **BOUWLAND** de Galgenkamp te Assen, van *Jan van Ankum.*

H. H. VAN LIER.

ER WORDT TEGEN 1° MEI 1852 GEVRAAGD:

Een **BAKKERSKNECHT,** gewoon zijnde in eene boerenbakkerij te werken, van de Protestant. Godsd. en van goede getuigschriften voorzien. Adres met GEFRANKEERDE brieven, onder Letter **P,** bij den Boekhandelaar *D. H. van der Scheer* te Koevorden.

A. H. Braaksma,

Boek- en Papierverkooper in de NIEUWE HUIZEN te Assen, berigt, dat bij hem **BEHANGSELPAPIER enz.** voorhanden en tegen billijke prijzen te bekomen is.

De Boekhandelaar *J. Oomkens Jzoon*, te Groningen heeft uitgegeven:

J. S. MAGNIN, GESCHIEDKUNDIG SCHOOLBOEK VAN DRENTHE, *leesboek voor de hoogste klasse der Lagere Scholen* . . . . *f* 0-30.

Nog eenige weinige exemplaren zijn voorhanden van:

J. S. MAGNIN, GESCHIEDKUNDIG OVERZIGT VAN DE BESTUREN, die, *voor de herstelling van Nederland in* 1814, *elkander in Drenthe zijn opgevolgd*, 3 dl. in 5 stukken compleet . . . . *f* 13-75.

J. C. BRAUNS, KAART DER PROVINCIE DRENTHE, in twee bladen Atlas-formaat . . . . *f* 3-60.

J. JAEGER, KAART DER PROVINCIE DRENTHE, in plano . . . . *f* 0-60.

Dezelve op katoen in koker . *f* 1-00.

LOTERIJ, 5. kl. 1.—3. lijst: no. 13502 *f* 10,000; no. 16768, 1769, 14082, 5712 en 19971 elk *f* 1000; no 5789 *f* 50,000; no. 3012 *f* 2500; no. 4121 *f* 1500; no. 10133, 2347, 16591, 1536, 2710 elk *f* 400; no. 9235, 14049, 8898, 6293, 19101 elk *f* 200.

De gemiddelde prijzen der Rogge en Boekweit op de nagemelde weekmarkten, gedurende de tweede helft der maand Feb. ll., hebben bedragen, het Ned. mudde:

te *Assen*,	Rogge f 6.50;	Boekweit f 5.25;
te *Coevorden*,	„ f 6.50;	„ f 5.50;
te *Hoogeveen*,	„ f 6.50;	„ f 5.50;
te *Meppel*,	„ f 6.77$\frac{1}{2}$;	„ f 5.77$\frac{1}{2}$;

De zetting van het roggebrood is laatstelijk bepaald: De 6 Ned. ponden, te *Coevorden* 51, te *Dalen* 43, te *Hoogeveen* 51, te *Meppel* 53 cent.

Assen, 4 *Maart* 1852.

COEVORDEN, 1 *Maart.* Rogge f6.60. Boekweit f 5 75; Boter Ned. pond f 0,60. Zetting: 6 pond roggeb. f 0.51.

HOOGEVEEN, 2 *Maart.* Rogge f 6.77$\frac{1}{2}$. Boekw. f 5.50. Haver f „.„„. Boter Ned. pond f 0.62. Honig N.p. f „.„„

Ter markt aangeb.: 183 mud. rogge; 60 mud. boekw.; 0 mud haver; 75 pond boter; 000 pond honig. Broodzetting de 6 Ned. pond f 0.51.

ASSEN, 4 *Maart.* Rogge f6.75 a f6.25. Boekweit f 6.00 a f 5.25. Aardapp. f 2 00 a f 1.50. Boter Ned. pond f 0 70 a f 0.65. Hooi 1000 Ned. pd. f „.„. Stroo 100 Ned. pond f 2.50. Aantal: 360 mud Rogge; 120 mud Boekweit; 37 mud Aardapp.; 350 Ned. pond Boter; 0 Ned. p. Hooi; 2000 Ned. p. Stroo; 72 Wagens.

GRONINGEN, 2 *Maart.* Tarwe f 8 30 a f 7.30 Rogge N. f 6.95 a f 7.55, O. f 6.65 a f „.„„. Boekweit. zand f 5.35 a f5.80, veen f 5 70 a f 5.40. Garst f 4 90 a f 5.50; Nieuwe zomer f 4.50 a f „.„, knobbe f 5.05 a f 5.35. Dikke haver f 2.65 a f 3.45. Voerhaver f 2.60 a f 2.95. N. Paardeboonen f 4.50 a f 5.75. Koolzaad f 8.50 a f 9.10. Gort grove f 8.25 a f 8.50, parel 100 ned. pond. f 10.80 a f 11.50. Raapolie per vat f 27.50. Boter $\frac{1}{4}$ ton f 28.00.

STEENWIJK, 1 *Maart.* Rogge f 6.25 a f 7.00. Boekw. f 0.00 a f 0.00. Haver f 3.40 a f 3.55. Garst f 0.00 a f 0.00. Boter $\frac{1}{8}$ vat f 00.00.

OLDEMARKT, 28 *Feb.* Boter $\frac{1}{8}$ vat f 21.00 a f 21.50.

AMSTERDAM, 3 *Maart.* Werk. Sch. 2$\frac{1}{2}$ pct. 58$\frac{7}{8}$ a 58$\frac{15}{16}$; dito 3 pct 69$\frac{13}{16}$ a 69$\frac{7}{8}$; dito 4 pct. 90$\frac{1}{4}$ a 90$\frac{3}{8}$.

STUKKEN van *f* 10.00 *f* 9.75 a *f* 9.80.

Te *Assen*, bij VAN GORCUM & COMP., Provinciale Drukkers.